

Any XIII

Barcelona 7 de Juny de 1900

Teresa Bordas

Per sa veu que no val poch,
sa elegància y fina escola,
occupa un elevat lloc
en la sarsuela espanyola.

Copia fot. de La Alhambra

De dijous á dijous

LA COMISSION DEL FOMENT—OBRERS A PARIS—L' EMPRÉSTIT

Pero ¡Senyor Deu meu! que 'ls hi hem fet los catalans á la majoria dels madrilenys, que no 'ns poden veure ni en.... audiencia.

Perque la Reyna va concedir una audiencia de mitja hora als comissionats del Foment del Travall Nacional, audiencia solicitada dintre de la urbanitat y las bonas formas, no ha faltat periódich de Madrid que s'hagi indignat contra nosaltres, dihen que per lo que á audiencias se refereix, devém ser ó tots monjos ó tots frares, ó que haventse negat l' audiencia al Directori de la Unió Nacional, no devía concedir-se als representants del Foment de Barcelona.

Donchs, nosaltres tenim un criteri diametralment oposit.

Si á qualsevulga mortal, per pacifich que siga, se li demana una entrevista ab amenassa de fer aixó ó allò ó lo de mes enllà, en cas de no concedirla, y l'amenassa 's fa pública á fi de lograr lo solicitant plassa de valent, dit s'está, que 'l que ha d' otorgar la entrevista, fent de las tripas cor, si es necessari, dira: «Venintme ab imposicions, no farem res!»

Per lo tant, proposarse censurar 'l que s'hagi concedit audiencia á la Comissió catalana, perque no s'ha obrat d' igual manera ab lo Directori de la Unió Nacional, es com diuhen los castellans, *irse por los cerros de Ubeda*

Los mateixos periódichs qu' avuy se lamentan de que hagi sigut desatés l' esmentat Directori, quan nosaltres, creyent que 'ls concerts económichs podían salvar l' Hisenda española, 'ls solicitavam ab energía, manifestaren, que si volíam ser atesos en nostra justa ó injusta petició, comensar devíam per depositar la nostra actitud violenta, sometentnos al criteri que sobre 'l particular tingüès format lo Poder Central.

Ara bé: lo Directori de la Unió Nacional, mes que pregår, considerant que la rahó l' apoyava, ha exigit, ha amenassat, establint una perfecta igualtat ab la conducta per nosaltres fa pochs mesos seguida..

¡Que te donchs d' estrany, qu en Paraíso y demás companys mártirs hagin obtingut una negativa?

A qui s' ha resistit y negat á concedirlos una audiencia, podá taxársel de lo que 's vulga, pero may d' haver obrat ab inconseqüència.

Drá algú qu' el Directori en qüestió porta la representació nacional, y que, per lo tant, pot prescindir de certas formes, pera exigir en lloc de pregár; pero aqueixa representació després dels càrrecs dirigits á n' en Paraíso, no desmentits fins ara d' una manera categòrica, y després d' haver pagat en Costa, bitlló-bitlló la contribució, encare que s' excusi ab que 'l seu representant va satisferla sense ordre expressa, aqueixa representació —repetim— resulta ilusoria, pera convertirse en un desítj dels que voldrian ostentarla.

S' ha dit que 'ls comissionats del Foment del Travall Nacional, á cambi de l' audiencia concedida y de las conessions fetas han promès extirpar lo catalanisme, que tan mal d' ulls está fent al Gobern, pero tal afirmació 'ns resistim á creurela, parque may aqueixos comissionats 's haurian obligat á combatre unas ideas, que sobradament sabia 'l Gobern, que no era qui 'l Foment, pera vénçelas.

Lo catalanisme, com hem dit ja moltas vegadas, no té altre objecte que defensar los interessos de la regió y no es lo Foment qui ha de taparli la boca y lligarli 'ls brassos, sino 'l mateix Gobern, dictant lleys ab arreglo á la Historia de Catalunya á las seves costums y amor al travall de la mateixa.

Quedém en que alguns periódichs de Madrid, en aquesta ocasió com en moltas otras, no han fet mes que deixar patent l' odi infundat que contra nosaltres senten.

* * *

Lo ministre d' agricultura si no fos l' autor de la célebre frase de que si 'ns resistiam al pago dels tributs vindrian las casacás rojas á ferlos efectius, seria un gran home.

Y com no, si en son cervell privilegiat va neixe la idea de que un número d' obrers espanyols anés á visitar la Exposició de Paris corrent los gastos á càrrec del Erari públich y concedintse ademés als designats la enorme suma de cincuenta franchs per barba.

Hem dit *enorme suma*, y potser pequèm d' exagerats.

Perque contat y rebatut, si la permanencia dels obrers en la capital francesa ha de ser gayre llarga, si las seves famílias no s' alimentan durant s' ausència ab panis y escayo'a, poden trobarse en un conflicte.

A dir veritat, no es gayre com çi, que mentres al caps de casa, se 'ls concedeixi la glòria de visitar lo gran certamen, las seves famílias tinguin que basquejarse per trobar un plat de vianda.

A menos que, com me deya un amich meu, los fulanos designats sigan obrers de *bona posició*, als que 's vulgui allaugerir, per medi d' aquesta martingala, 'ls crescuts gastos qu' importa un viatje d' aquesta naturalesa.

No 'ns estranyaria que 'ls obrers elegits no vestissin la honrada brusa y las modestas espardenyas, sino la elegant levita y 'l flamant barret de copa.

¡Cosas d' Espanya!...

* * *

Quan los infelisos espanyols, que som los mes, nos creyam que en tota la península no hi havia ni

una pesseta sobrera, ha vingut l' empréstit d' en Silvela—Villaverde à deixarnos ab un palm de boca oberta.

Lo Banx d' Espanya y las sevas sucursals, no s' han entés de feyna, à causa de la demanadissa.

S' ha jugat ab los millions, com lo jornaler aburrit juga ab las mongetas que conté 'l seu plat de terra-ssa.

Lo total de la suscripció del empréstit, ascendia 'l dilluns passat a 3,500 millions de pessetas.

Horroritzemnos!

13,500 millions de pessetas!

¡Y tants pobrets que s' en van al llit sense sopar, per no tenir ni deu cèntims per ferse una sopa de farigola!

13,500 millions de pessetas!

Poch mes o menos, los martiris que passa l' infelis obrer per' guanyar lo pa de cada dia.

PIERROT DE LA TOMASA.

Las misseras y 'l casori

Baxilleras de la vila
y misseras del veïnat,
esmoleu las estisoras
y amanihué a fer reballs,
que l' hereu de 'n Conta Llunas
y la noya de can Taps,
com que ya van fer capituls
y 'ls van tirar trona avall,
avuy devant del vicari
per la casaca anirán,
y serà cosa de riurer
lo poguer misserejar
¡quina cara posa 'l nuvi.
y la nuvia quins ulls fà!

—
¡Valgám Déu! ¡Quina gentada!
los xicotets van aixams
per plegá 'ls confits que tiran
als nuvis los eonvidats.
¡Com se coneix que 'l casori
se fa a so de groch metall!
Erts ja 'n venen los compares
ab cratacòica y guanis;
y las comares segueixen
ab vestits de cruixent fay;
pero a mi 'l que 'n farà gracia
serà veure' al capdevall
¡quina cara posa 'l nuvi
y la nuvia quins ulls fà!

—
Ja han pujat al presbiteri,
y al xiüxiü del sagristá,
los padrins y 'ls testimonis
s' arrengleran de costat.
Al veurer plorar als pares,
diu un tranquil de pochs anys:

¡tanocas! ¡ves per qué ploran!
¡qué 's pensan que pendrán mal?
Per si, ab l' estola 'l vicari
se prepara per fe' 'l llaç,
y ara si que tots vo'drian
de fit a fi contemplar
¡quina cara posa 'l nuvi
y la nuvia quins ulls fà!

Mentre se treuen los nuvis
de sa mà dreta los guants,
per catxarla y fer promesa
d' aixís quedar ben lligats,
lo sagristá ab los esperges
se posa a punt d' arroxals;
lo vicari 'ls fà lectura
de la carta de san Pau,
que vé a ser las ordenansas
del banderi dels casats,
y al sentirla molts observan,
tot riuent per sota 'l nas,
¡quina cara posa 'l nuvi
y la nuvia quins ulls fà!

—
Ara si que 'l sacrifici
està a punt de consumás,
pus som ja a lo que esgarrifa,
aixó es, a darse las mans,
y a respondre al vicari
si es que 's volen per companys.
Si pare, diu ell; mes ella,
torsent, com anyell, lo cap,
ab prou feynes diu: *si, pare!*
com un grill encadernat.

Ara es la hora, baxilleras,
mireu bé en aquest instant

—
¡quina cara posa 'l nuvi
y la nuvia quins ulls fà!

—
Ja de la iglesia tots surten...
Deu los fassi ben cassats!
Ja 'ls cempares ho celebran
encenent puros de ral,
y las comares, portantne
ricas toyas en las mans.
Los desposats van rumbosos
tot donantse 'l cor y 'l cap,
y 'ls uns, engollint saliva,
y 'ls altres, ab dents de pam,
lo cas es que 'l coll allarga
tothom per misserejar
¡quina cara posa el nuvi
y la nuvia quins ulls fà!

—
Ja al final som de la boda,
ja ab l' estrípi ós xampany
cadascú ha dit lo seu brindis,
ja 'ls vells mijs endormiscats
volen dar a la parella
los concells propis del cas;
mes tots quedan a les foscas
y 'l meu cuento 's va acabant,
perque en son cuarto los nuvis
s' han ben tancat y barrat,
y si be algú vol pensarsho,
ningú ho pot asegurar
¡quina cara posa el nuvi
y la nuvia quins ulls fà!

ISIDOR FRIAS FONTANILLES

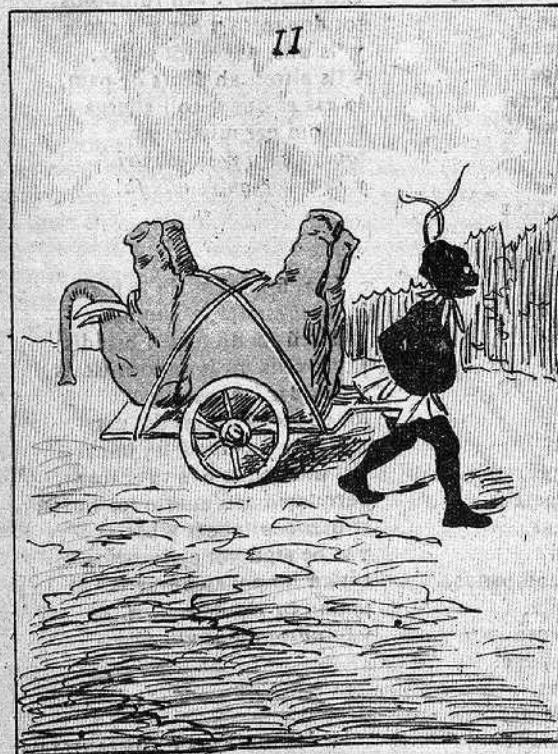
LA TOMASA
GAS INAUDIT

Lo negre Kandonga ha fletxat á un elefant, lo qual rabjós li engeja un raig d'aygua del riu.

Pero 'l camí es llarch y en Kandonga s'atura á encendre la pipa. Mentrestant l'elefant fa de las sevas.

En Kandonga sense inmutarse, lliga al elefant en un carro de mà, y toca 'l dos.

Puig ab unas quantas sacudidas logra tombar lo carro, y emportantsel sobre l'esquena, deixa al negre ab un palm de nàs.

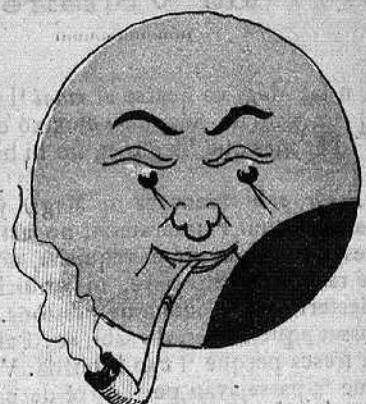
LA TOMASA
L' ÚLTIM EGCLIPSE

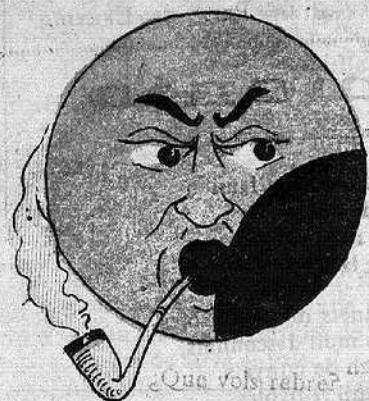
Soch sòl, però qu' en soch de felicit.

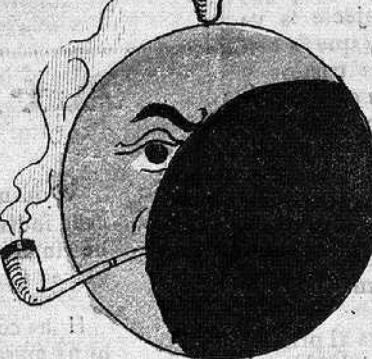
Qu' es això que ve

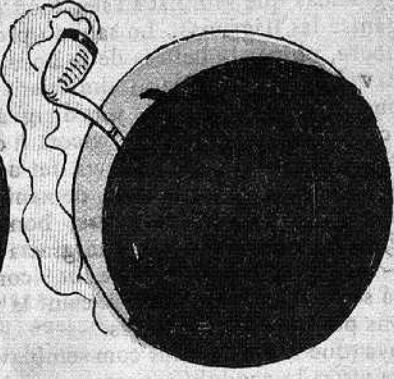
Y ara, bojal

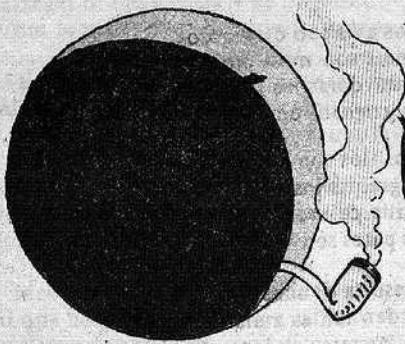
Que vols rebre?

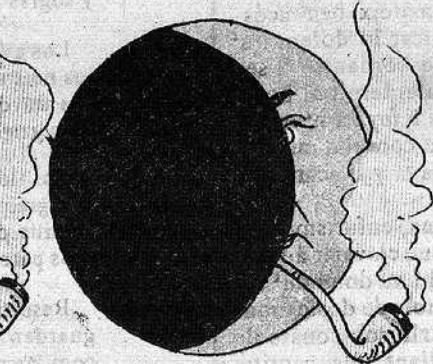
No mes hi veig d' un ull

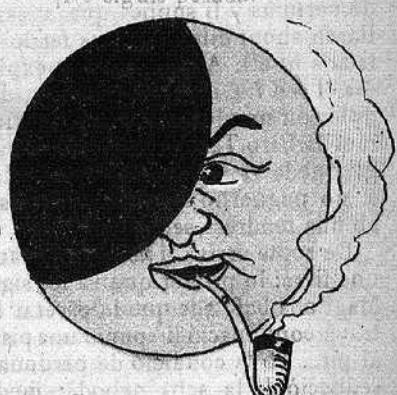
No siguis pesada!

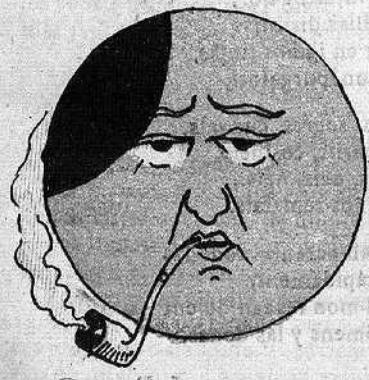
Que dirán a la Terra?

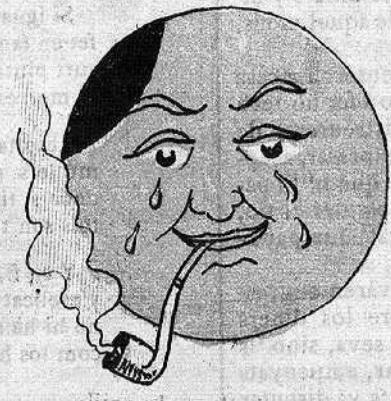
Ja ets ben flunàtica!

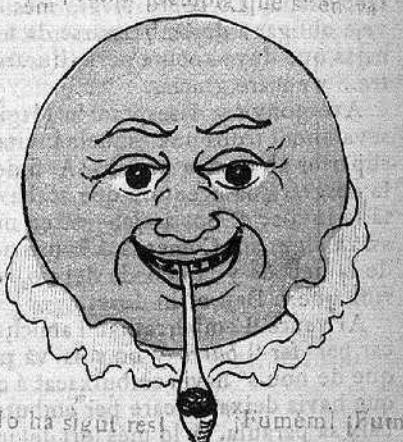
Calla! Sembla que t'en

Que m' ha fet patir!

Fins ploro d' alegria

No ha sigut res l'umem! Fum

LA MANÍA DE SER SÁBI

(de Voltaire)

Ln tal Magí va ficarse al magí 'l propòsit de ser un rival de Sòcrates; de aixó de volgut saber mes que 'ls altres, no hi ha ningú que se n' hagi safat.

— Esser sabi (pensava 'n Magí) y felís, es molt fàcil alcansarho. Primerament no estimaré cap dona; després no menjare requisits, no beure ví, ni tindré rahons, ni envejaré, ni ambicionaré rès; es dir, desterrare tota mena de passíons.

Trassat aqueix plan de sabi, sortí al balcò à pendre la fresca perque 'l cap li bullia. Vejé dugas donas que 's passejaven pe 'l carré de casa seva; una vella que semblava indiferent a tot y una noya molt gracioa que semblava estar molt preocupada, aixugantse las llàgrimas. Lo sabi en projecte 's va commoure, no per la bellesa de la noya (que 's casí n' estàvi ben segú 'n Magí) sino per sa tristesa y desconsol. Va baixar del pis y 's dirigí a ella disposat a consolarla sabiament. La xicota li contá ab tota senzillesa 'l dany que li havia fet un oncle seu qui li havia robat tots 'ls bens deixantla com qui diu sense camisa.—Vingui á casa, bon senyor, (li digué) y 's convencerá de ma desgracia tan terrible.—'N Magí, compadescut de tot, acompanyá á la noya á son domicili, fentli pe 'l camí la mar de reflexions pera que 's conformés.

La noya (que no ho era tant com semblava al primer cop de vista) lo conduí á un salonet plé de flors y de perfums y li suplicí que s' assentés en un sofá llarch ahont ella també va fer lo mateix ben acostada á n' ell. Allí li acabá d' explicar lo dolent qu' era 'l seu tio, mala negada fés, desbordantse 'l seu dolor en un plor desvet qu' hauria enternit al home mes bárbaro. Tanta y tanta llàstima li feya á n'en Magí que la víctima que entremití de consells mansos á 'no poguerho ser més, l' abraçava y l' acariciava ab una tendresa sens' limits...

De sopte arrivá 'l tio.. de camama, enfurismat, fet una fiera: lo primer que va fer sigué clavarli á n' en Magí una bofetada que la paret n' hi vá doná un' altra: á continuació li apuntá una pistola de dos canons al pit... ab la condició de perdonarli son conato de seducció de la seba neboda; mediant una cantitat respectable. Lo pobre Magí, més mort que viu, 's veié obligat á desembrassarre de tots 'ls diners y alhajas que duya á sobre pera lliurarse de aquel monstre... y encare gracies.

Avergonyit y desesperat 'n Magí s' entorná á casa seva ahont trobá una esquela invitantlo á fer un téch superior ab quatre amichs. A fi de distreureurs, de la desgraciada aventura que acabava de passar, acceptá la invitació. Sos amichs varen notar que n' hi passava alguna... Comensá á beure per olvidar 'l tio, de la neboda y la neboda del tio, y agafá una paperina que... Deu n' hi doret.

Al veure 'l emborratxat 'l amichs 'l varen engrescar per fer 'l burro y no sols vá perdre los diners que de nou s' havia embutxacat á casa seva, sino 'ls que havia deixat encare per embutxacar, empenyats baix sa paraula. A lo més fort del joch 's vá disputar

ab un jugador qu' era 'l més amich d' ell y li varen buyda un ull.

L' endemà, després d' haver dormit la mona, q' pobre Magí aná repassant tot quant li havia succehit d' ensa que tenia la mania de ser sabi y exclamava: —Jo que ahir el demati havia renunciat á las donas, á la taula, al joch y á tenir disputas, jay! 'm trobo que á las vintiquatre horas he sigut timat per una mòssa, m' he emborratxat y ho he perdut tot al joch, tot... i hasta l' ull!

Abatur, ab una febre que l' arbolava, sortí al balcò y vejé que passavan per devant de casa seva 'l tio y la neboda tent brasset, los quals al veure 'l no's podian aguantá 'l riure.

Se torná á ficar dins del seu quartó, tancant lo balcò d' una revolada, y arrencantse 'ls cabells cri-dava com alocat:

— Com més sabi vull ser, més burro 'm orno!

Modernitat per
PEPET DEL CARRIL.

Armonia

Consultant á una família
cada individuo per si,
he vingut á resumí
qué en familia se 's concilia.

H' ha cosinets massa amables,
hi ha marits molt desconfiats,
tigres en lloc de cunyats
y sogras de mil rediables.

Los avis son carregosos,
los nets son molt ploraners,
son traydoras las mullers
y 'ls germans empalagosos.

Los tios son egoistas,
desagrahits los nebots,
los fills calaveras tots
y 'ls pares son terroristas,

Resulta donchs: que 'ls parents
guardan tantas amistats
com las ratas ab los gats
que sempre enseyan las dents.

Sí igual interrogatori
set en familias distintas
surt pintat en iguals tintes,
lo mon es un purgatori,

Resultant sogres, cunyats,
mullers, mariis, cosinets,
nebots, tios, avis, nets...
tots son tunos rematats.

Y en fi, ab paraulas rodonas
y esplicat rápidament,
no hi ha al mon res tan dolent
com los hòmens y las donas.

J. R.

Cinematógrafo barceloní

I

En CHIRIGOTAS

ENCASTELLAT en la primera p'ana d' un periódich de gran circulaciò, pe 'ls dematins escriu *Ecos políticos* per las nits... fa l' histriò.

Te certa gracia natural: La gracia desenfadada del que un *pinxo* 's creu... pro en cambi 'l seu istil rípiós y cursi no te perdó de Deu!...

Dins del periódich qu' ha llogat sa ploma per fe 'l pallassó é imposar sa ley, eclipsa als seus companys... Com tois son cegos es clar... jun borni es rey!

E'l serà un critich dels d' à quarto 'l reng'e, ó be un demòcrata dels d' à ral lo cent mes no obstant, al costat d' en Corominas ¡resulta un gran talent!

En la edició dels dematins, fal' home y escriu l' *eco polítich* estantis y 's creu qu' ab sas sortidas de *Bertoldo*... iha de salvá al pais...!

Alij, látigo en mà, vol fer política, carregat d' ignorància y de ilusions... ¡Com lo miser xanguet, tomba navios, ell... tomba situacions!

Troba do'ent tot lo que 'ls altres pensan, sols es perfecte tot quan ell pareix... ¡Quina lástima, oh Deu, que l' ingrat públich no pensi lo ma eix!

Perque lo gran ie ney d' una Repùblica molt seria y molt burgesa y molt formal, po illa sé allavors de la *Nanita*

un remey ideal, mes avuy, ni que ho manin Corominas, ni que ho prediquin à diari 'ls *Dloys*, lo sistema estantis que 'n *Dloys* predica... ¡es un somni de noys!

E'l, l' *Inspirat Chirigoter* remena los sobats miralleus cada matí mes jay! que las *perdius* ni se l' escuchan ni volen acudi...

Ab dirli à n' en *Silvela*, 'l de la daga, sabrosón à n' en *Trampas* y à uns quants mes caprichosos motius, ja ha guanyat l' home lo sou de cada mes.

Trenta naps, qu' ab los vint que 'n *Dloys* s' agencia ab sos xistes nocturns, de dup' os gust, ja pot l' histriò infelís fer bullir l' olla... ¡ab vistes à *Sant Just*!

Y encara, no pot dir que 'ls accionistas

li fassin cap mal ters en lo jornal, perque 'ls escrits, que son do'ents de sobras, los hi pagan tal qual

Sobre tot à la nit. S's chirigotas ab sos ribets de moralistas tons y ab son istil tan personal y neula de dòmine en funcions, generalment, no valen lo que costan perque fica la pata à lo milló... Sols fan riure al autor, y están renyidas ab l' administraciò!

Lo seu sistema es tan migrat y sonso, que demostra 'l tal *Dloys* beure à galet... Tota sa trassa, está en donarse corda, y esbroncar à preu fet...

¡Va à tongadas igual que 'l dengue y cólera! Uns cops, té passa de Pompeu Gener; altres cops la *Perdiu* li ve à la boca ó te un cólich... Robert...

Quan agafa à n' algú per lo seu compte, lo pren y 'l deixa fins à fer pudó' y soba y manifeja sense solta qualsevolga qüestió.

Mil voltas ha burxat à 'n *Fuencarral* y ha burxat à n' en *Peyo* mes de cent y no obstant l' *Insensat* à l'est lo guanya, ¡com en *Peyo* a talent!

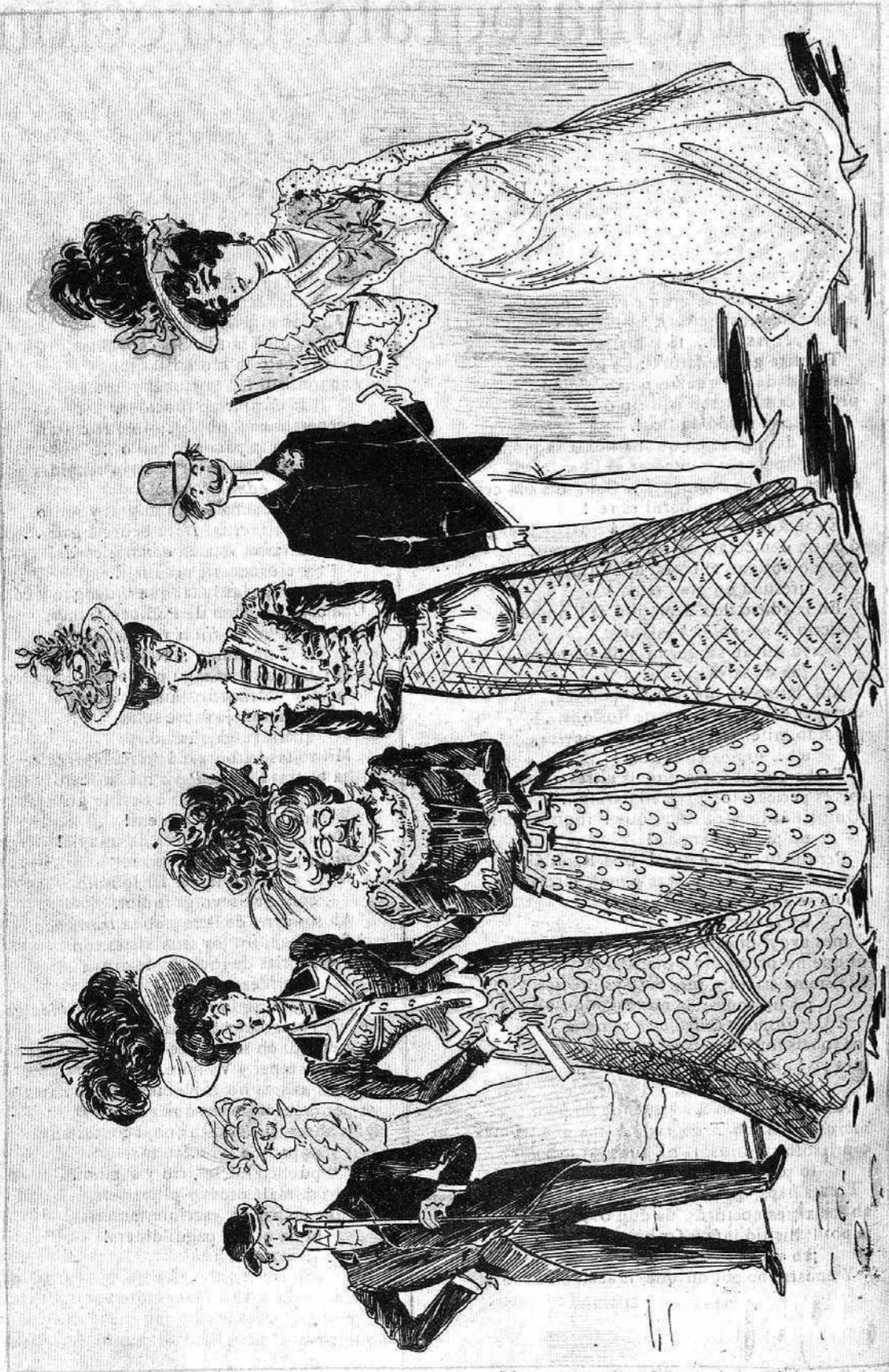
Mes ignorant que mula de trania! 's pirra per ficar la pata en tot y de tot pren moiu per fer lo vano com qualsevolga indiot.

Ab sos ayres de l'est y ab sa *trastienda*, al fi y al cap, tot los seus xistes son esflorenciacions de l' espirit de canya ó be ideas... al rón.

Per xo, en sa inmensa fatuitat d' *hidalgo*, o *cipayo* nascut à Santander, 's creu qu' en son cervell han fet brotada Juvenal y Voltaire.

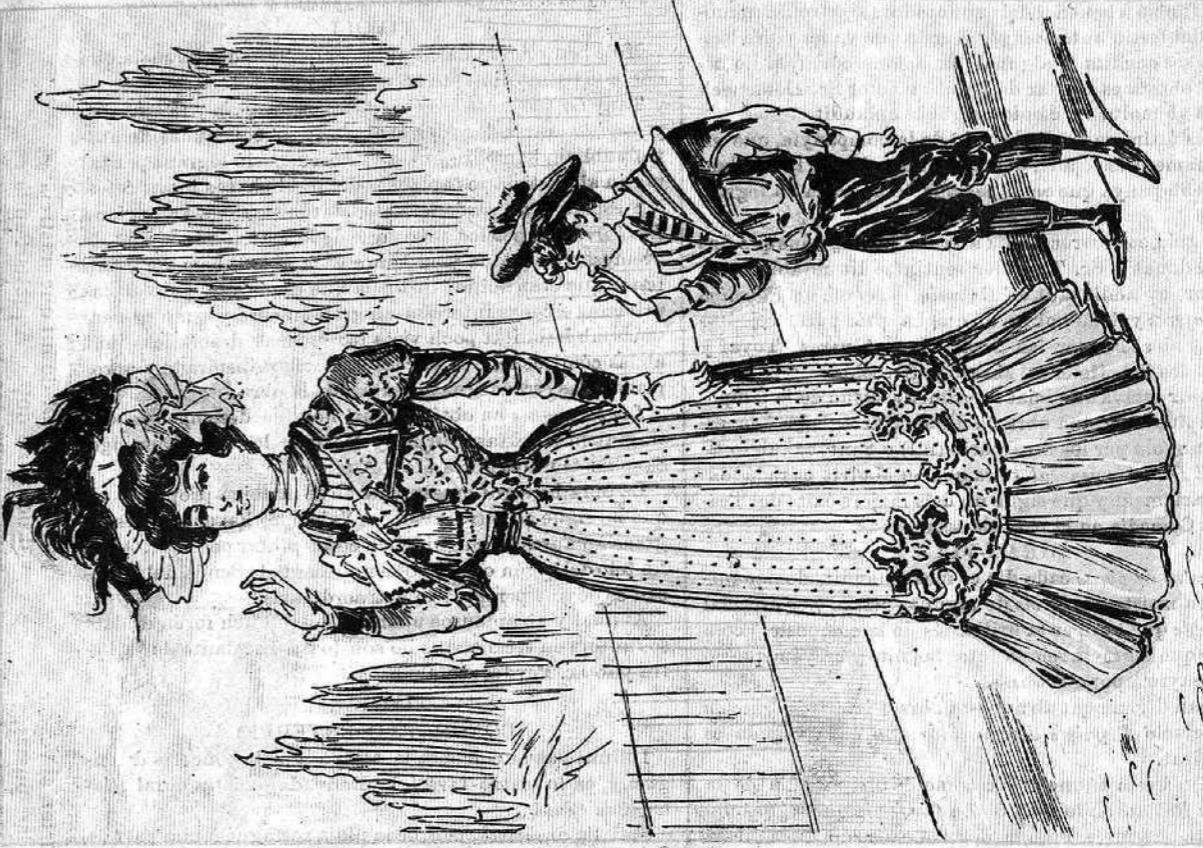
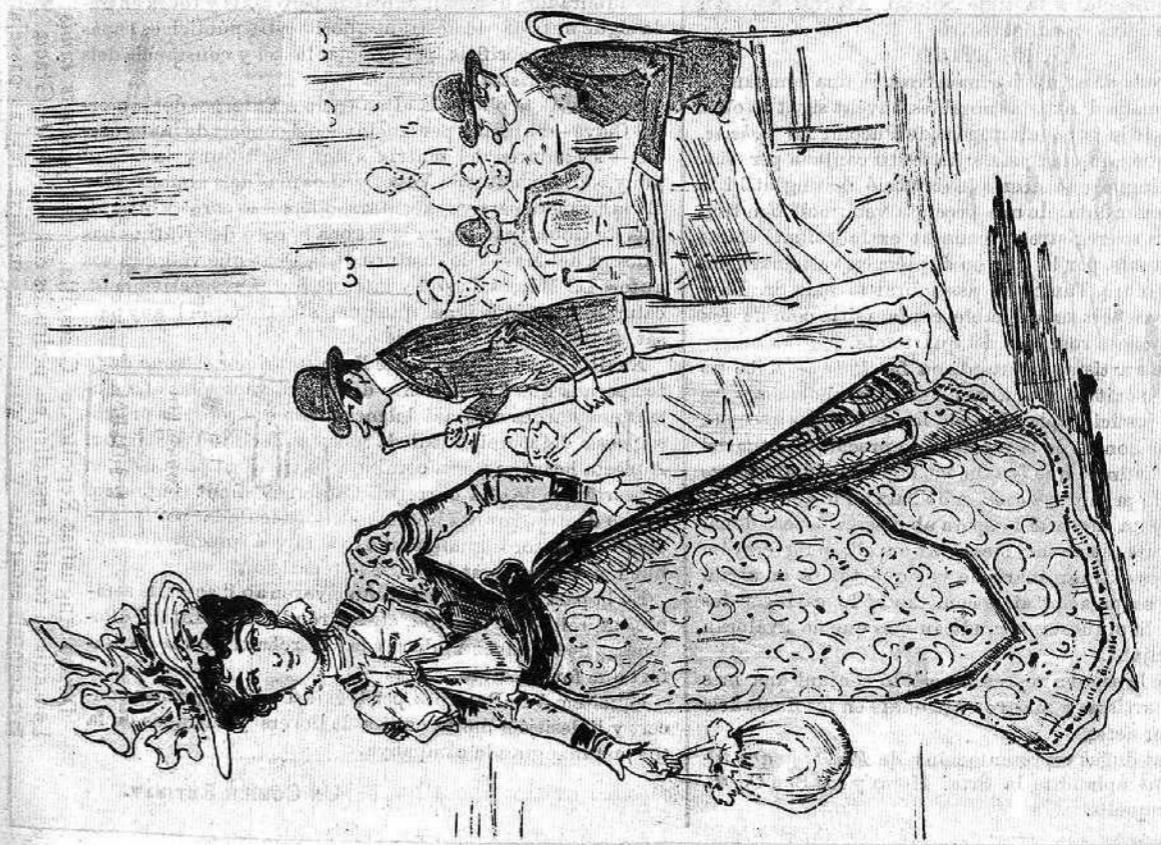
Y 'ls uns, si no li plantan quatre natas es per crèurer poiser que no las val, y 'ls altres, si 'ls atachs no li contestan es perque... no fan mal

Y 'l públich iniciat, riu y s' admira llegint sa mala prosa y pitjor vers, ¡de que encara, d' escriure tonterias, hi ha qui 'n pagui diners!

Dona Angustias Repollo de Cascarilla y sus preciosas *nifus* Gorgonia y Leocadia ja tornan à escalfar els pedrissos del Passeig de Gracia. Surten al vespre com els escarbars y sempre fan la mateixa feyna: passejar las pussas, capstar que piquan y gratar. Quan els hi ve la badallera, se'n van a retirar. Y així successivament.

També hi trobarán á la Pepita Suspiros, un auzell de nit que rastreja el vol de deu à doze. Aquesta Pepita es aquella Pepa que venia fregalls á la Boqueria.

Mademoiselle Pommederre, qui cherche un nyebit ab forsa ràs, per ensenyarli la llengua y acompañarlo á l' Exposició.

Finalment. En Carlitos ve obligat totas las nits á fer costat á la teta per salvar las apariencies.

TEATROS

ROMEÀ

En la funció à benefici del apuntadors s' estrena un motòr del festiu autor senyor Argila que va fer riure bastant per sos acudits y algunas situacions còmicas. Lo titul de l' obreta es «Estar de pega!»: l' actor Sr. Domenech lo recità ab molta vis còmica, siguent aplaudit.

Dilluns últim, se feu lo despid de la companyia, que si-gué sumament festejada, debent felicitarla per la brillantissima campanya que en la passada temporada ha lograt.

NOVETATS

Distingida concurrencia ha assistit à las funcions que fins avui ha donat lo Sr. Thuillier sentintse dit notable actor sumament aplaudit tant en *De mala raza* com en *El amigo de las mujeres* y demés obras en que ha près part, vejentse secundat ab acert per las Srs. Pino, Alvarez, Tovar y Blanco y los Srs. Jimenez, Manso y Barceló.

Peraahir estava anunciat lo primer estreno de la tempora da, resultant ser una obra de Bisson, arreglada à la escena espanyola per los Srs. Mario (fill) y Santoval ab lo titul de *El Director general*, obra que en Madrid agrada extraordinariamente y que sigue un dels majors èxits del Teatro de la Comedia en la passada temporada.

GRAN-VIA

El maestro de obras cada dia es mes aplaudit, demandantse ab viva insistencia lo bis de algunes pessas y en especial lo pas doble que tan per la brillants de la composició com execució que logra arrebata totas las nits y creyém que no tardarà gaire à popularisarse.

Alternan dignament ab questa obra, *Viaje de instrucción* y l' espectacle *A países desconocidos* que cada vegada es mes admirat.

Pera demà està anunciat l' estreno de una parodia de la ópera *La Boheme* ab lo titul de *La Gofemia* que segons notícias agradarà molt. Pera la deguda execució de questa obra s' ha contractat à la tiple Soletat Alvarez que tan grats recorts deixà en aquet teatro.

NOU RETIRO

La temporada de istiu s' ha inaugurat ab una companyia de ópera formada d' artistas notables havent sigut la obra de inauguració la ja popular ópera de Puccini *La Boheme*.

Ab tot y que questa ópera s' ha sentit cantada per eminencias, obtingué una acertada execució distingintshi lo Sr. Pagani tenor dotat de una preciosa veu, molt ben timbrada en tots sos registres y causant extraordinari efecte sos potents aguts, per lo que no duptém en vaticinarli un brillant pervindre. També ha assombrat lo baix Sr. Banquells que posseeix una notable corda mitja com ne feu gala en la preciosa romansa del quart acte.

Lo resto dels artistas debutants en *La Boheme* si be no obtingueren l' èxit extraordinari dels dos anomenats, se sentiren ab justicia aplaudits en las principals escenas, mereixent los honors de la repetició lo preciós quarteto del tercer acte, distinció que igualment logr. lo difícil racconto de tenor en lo primer, y romanza de baix en lo quart.

Lo Sr. Baratta concertá la ópera ab discreció, pero donadas sus aptituds esperavam mes acert en ell, puig creyém que los efectes extraordinaris de veu que tolera en algun artista en lo segon acte, així com també lo carregar los crescendos en la orquesta, perjudican mes que no avaloran en lo bon conjunt.

A partir de la segona representació, lo conjunt anà mes ajustat, sent artistas y mestre ovacionats en los finals dels segon y tercer actes.

S' han donat dues representacions de *Faust* en que foren sumament aplaudits la Sra. Homs y los Srs. Costa, Achilli y Banquells.

Peraahir estava anunciat lo capo lavoro de Meyerbeer *Gli Ugonotti*, pera debut de las Sras. Beduschi, Farelli y Casals y Srs. Gambardella, Travaglini y Leoni.

TIVOLI

Molt ben rebuda ha sigut la companyia de sarsuela que desde lo passat dissapte actua en aquest teatro.

Tant *La buena sombra* com *El señor Joaquín y Campanero* y sacristan sarsuelas representadas y ja conegudas de nos-tré publ eh, han obtingut perfecte execució logrant per tal motiu ab justicia los aplausos del públich sos intérpretes.

S' espera a ab verdadera ansietat la sarsuela valenciana *Les barraques* per los elogis que de la mateixa havia fet la premsa valenciana y en honor à la vritat hem de manifestar que eran del tot justos ja que es obra que desde las primeras escenes interessa en gran manera y están presentadas ab habilitat poch vista las escenes dramáticas junt ab las còmicas sent sa mū ica sumament inspirada y apropiada à las escenes sentimentals de la obra.

Les barraques ha obtingut un notable desempenyo distingintshi las Srtas. Gurina y Martí y los Srs. Domingo, Sanzhiz, Guillot, Ferrando y Angeles.

La obra ha sigut presentada ab la mateixa propietat ab que ho sigue à estrenarse en Valencia, havent meresent grans aplausos lo magnific decorat pintat per lo Sr. Alós. Lo teló del segón quadro que representa la Senda del Tren-call es de una perspectiva extraordinaria.

A final y ab aplausos unànimis del públich foren eridats sos autors en escena, que ho son lo Sr. Escalante de la lletra y lo Sr. Peydró de la música.

TIVOLI

(CONCERTS D' EUTERPE)

Dilluns passat comensà la tempora da de concerts d' enguany, en lo teatro Tivoli, la llorejada societat coral *Euterpe de Clavé*.

Mal dia ensopègu, perquè la pluja retragué à una part de sos admiradors d' assistir al teatro, pero així y tot la entra da sigue nutrida, demostrant que l' nostre públich es capás d' imposarse sacrificis, per premiarlo zel y constancia dels estudiosos coristas d' *Euterpe*.

Després de la obligada «Invocació à Euterpe» del inmort-al Clavé —obligada per tractarse del concert de inaugura-ció,—s' cantaren del mateix autor «Pe'l Juny la fals al pury», «Los xiquets de Valls» y «Los nets dels almogavers». En la primera part va executarse ademés lo coro «Fraternitat» de Goula (pare) y en la segona lo coro descriptiu «Las cançons del Mas» y lo nocturn «Las Deu» que valgué à sos autors D. Mercés Tusell y mtre. Sadurní, respectivament, calurosas ovacions igual que quan s' estrenaren l' any pas-sat, fentse precisa la repetició.

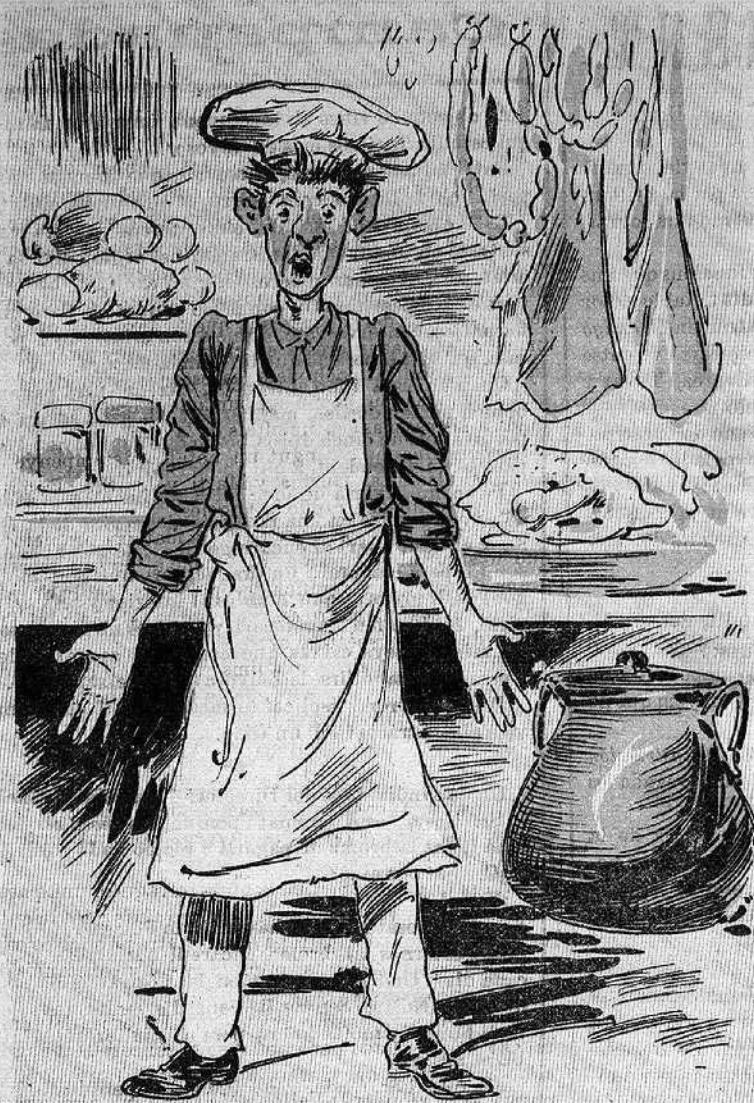
En dita segona part tingué lloc lo primer estreno de la tempora da que consistí en lo del coro à veus solas «La Bárretina» música original del mtre. Laporta sobre la preciosa poesia del mateix titul de mossén Jacinto Verdaguer. Aquesta hermòsa pesa coral, qu' havia sigut premiada en un certamen de «La Bárretina Catalana» ahont tinguerem ocasió d' oirla, resultà notablemente executada pe'l «Euterpe». L' autor s' guanya una ovació y à prechs del pù-blich s' vegé obligat à dirigir la repetició.

En la part sinfònica s' desempenyaren ab l' acert de sempre, «Mireille» de Gounod, «Les girondins» de Litoff, «Polonesa» de Martinez Ymbert y la «Marcha triunfal» de Rafa-fart que fou repetida.

Felicitem à l' «Euterpe» per l' èxit d' aquest primer concert y li desitjém molta cullita de llovers y entradas en la tot just inaugurada campanya.

UN CÓMIC RETIRAT.

LA TOMASA
PASQUA MULLADA

Un que desde 'l dilluns
s' ha quedat engaoxat á la
Rambla de Catalunya.

¡Y tan mullada! Els becos de Pedralves y de Vallvidrera havian provehit per dos dias y ara no saben que fer de la vianda.

De modo que la Pasqua sols va resultar granada pe 'ls empressaris de teatros.

UN CASAMENT

Lia Maria, que te gastos
y no té un maravedís,
y 'l Grabat que no te trastos,
ni diners per illogá un pís,
ara diu que s' han casat,
y 'l vehinat sempre murmura:
—Bon parell s' han replegat,
la Maria y 'l Grabat.

Ella vo' anar bonica,
lo seu gust es presumir;
y 'l Grabat sols se dedica
á menjar, beure y dormir:
lo seu gust enfurismat
ni la miseria 'l detura,
lo que compran es fiat,
y 'l vehinat sempre murmura:
—Bon parell s' han replegat,
la Maria y 'l Grabat.

Per mes que ella algún cop canta
y 'l Grabat algún cop riu,
ella te un geni que espan'a
y ell té un geni fort y viu.
Ella à n' ell lo considera
com un pegat en un banch;
ell se encega de quimera,
tot ho tira á foch y á sànc;
al sentí squell altercat
lo vehinat sempre murmura:
—Bon parell s' han replegat
la Maria y 'l Grabat.

Ella es tonta y baixillera,
may se cuya dels fogons,
es deixada, llaminera,
y amiga de confusions.
Ell tam bé pel seu costat
es pitjor que la malura:
fa 'l tronera, es mal parlat.
y 'l vehinat sempre murmura:
—Bon parell s' han rep'egat
la Maria y 'l Grabat.

Menjan poch y mal cuynat
y es án tips, ves qui ho diria,
ella n' esta del Grabat
y 'l Grabat de la Maria;
també es án tips del vehinat,
perque canta tot lo dir:
—Bon parell s' han replegat
la Maria y 'l G'sbat.

JOAQUIM ROIG

Campanadas

Al objecte de viure ab la esquina dreta, no falta may,
qui estudia 'ls timos mes enginyosos.

Entre aquets pot consignarse l' de que dona compte un
periódich d'Bilbao, com ocorregut en aquella ciutat.

Es lo cas qu' una senyora elegantment vestida va presentar-se en una tenda d' ultramarins, acompañada d' un criat, y va demanar gèneros en gran cantitat, hasta l' import de 150 pessetas. Un cop fet lo paquet ab llangonissas, formatges, conservas, etc. digué á son criat que 'l portés a casa, qu' el a esperaria que li fessin la factura.

Quan aquesta li fou entregada, s' tregué pera pagarla un bonich portamonedes, manifestant ab gran sorpresa que portava sols un cinch duros, per lo que suplicá que l' accompanyés un dependent, á qui abonaria l' import.

Va acompañar-la un jove del establiment, y la esmentada senyora entrà en una farmàcia del carrer de la Granda, y cridant apart al encarregat li digué que hi anava ab son fil, pera comprarli un bragué; pero que sent molt vergonyós, li pregava que 'l cridés al interior y procurés servir-lo. Així ho feu l' apotecari, y mentres ab gran assombro del minyó, treya caixas que contenian aparatos de dita classe, va escabullir-se la senyora sense deixar rastre.

Desfet l' error y esplicat lo succehit pe 'l dependent, se veié que 's tractava d' un timo.

*
Un dels individuos del Directori de la «Unión Nacional» lo Sr. Costa, està cremat perque un *poca vergonya* (?) li ha jugat la broma de pagar-li 'l recibo de la contribució.

Cremat per això?...

¡Y ara!

Lo qu' es nosaltres, si hi havia algun desesperat que volgués gastarnos tal broma, encare li dariam las gracies y cada dia 'l tindriam present en las nostras oracions, pera que Deu Nostre Senyor li concedis molts anys de vida molt humor y molts diners, pera continuar repetint semblant broma.

Es que 'l Sr. Costa s' ha indignat, perque algú 's pot creure, que la Unió Nacional es pu' a camama?

¡No s' amohini!

Això 'l posa en estat crítich,
no li nego, no senyó,
pero ja avants la Nació,
per son procedir raquitich
tan sols ha vist en la Unió
un trist *gastament polítich*.

*
Lo gremi de planxadoras de Madrid, va acordar qu' una comisió anés a veure á n' en Vilaverda, pera exposar-li la trista situació en que las coloca, lo tenir de pagar una patent bastant crescuda, y demanar-li que la rebaxi.

No creyém qu' en Vilaverda desatengui la petició de las fadrinas que son sas companyeras d' onci.

Ell, com elles, viu de las *planxas*.

*
A propòsit del eclipse:

Varem llegir qu' a Portugal un home del camp, al notar lo fenòmeno, va posar-se á corre cegament, anant á caure en un depòsit d' ayguas, about va morir ofegat.

Se comprén: tenint lcs portuguesos la costum de abultar-ho tot, al pobre portugués, l' eclipse del 23 va semblar-nhi al menos una dotzena.

Té; ara resulta que no podem saber ab exactitud lo diámetre de la lluna, perquè havent encarregat Flammarion à alguns observadors, que senyalessin lo moment precís del contacte de la lluna y l'sol, en l'eclipse del 28, los tals observadors no s'cuydaren de pender nota tan important.

A bon segur qu'aquests observadors, cumpliren millor en los banquets que's donaren avants del eclipse.

Saben sens dupte, lo moment felis en que va cridársels à taula y l' trist instant en que s'en aixecaren.

Nosaltres creyam que's astrólechs eran gent mes seria. Al cap de vall molts d'ells son com los que surten en la sarsuela «De la terra al sol».

¡Una descomunal ullera pero no hi veuhen de cap ull!

*

Flammarion va posar en un album;

«Lo planeta qu' habitém no es mes qu' una província de la patria eterna.

L'home e' un habitant del cel.»

«Lo home un habitant del...

Com se veu que no té sogra ni tractes ab lo de la daga florentina.

*

L'illustre astrónomo francés, va escriure en un altre album:

«Saludo à Espanya germana de Fransa.

Las estrelles son més hermosas que las nostras y sas donas adorables mes hermosas que las estrellitas»

Gracias, amich Camilo.

Pero, que no li seria igual dir... «y sas donas adorables fan veure las estrellitas...?

Així estaria en lo cert.

*

Prometent la riquesa d'un país
un tipo va baixar del *Paradis*,
y l' pais adorantlo, li digué:

«Un home honrat com tu, an aquí convé.»

Pero encar no passaren quatre dies

lo pais ja vegé sas maulerias,

puig parlantli de re-generació,

havia fet com altres o pitjó.

Moralaja: De sastre s' pot cambià;
pero de... panyo sempre n' faltará.

*

A Madrit s'ha efectuat la subasta per l' arrendament de la recaudació de Consums en aquella població.

S'ha adjudicat lo servey per 24.600.000 pessetas.

A Barcelona, à pesar de ser la ciutat dels diners, no s'recaudan mes enllà de 18.000.000.

¡Y luego dirán que Madrit no consum!

¡Ya ns té consumits a tots!

*

En lo districte de Palacio de la *vila del as y l' arbós*, va haverhi l'dia primer d'aquet mes una gran alarma, per haver notat la gent que gran número d'agents d'ordre públic corrian com mals espírits.

Se va creure que's tractava d' algun succés grave y hi hagué corredissas y tancament de portas, hasta que va averiguar-se que la pressa dels agents obchia al temor d' arribar tant à la pagaduria ahont se feya efectiva la mensualitat de Maig.

Proba això que's agents que hi ha à Madrit:

À la taula y al llit, al primer crit,
y que tant si es de nit com si es de dia,
primer que tot, es la pagaduria.

*

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

BARRA; à l' hora d'anar à l' Exposició.—No soch obrer ni tal aca ni tal barraca pero espero ser designat pera visitar l' Exposició en caràcter de tal. Quan passa una ganga ha d'aprofitarse!

S'ha dit que ls cinquanta franchs que ns donarà en Gasset es una miseria, pero no ho es pe ls que com jo los destinaré al xocolata del lloro.

Un obrer que no ha travallat mai.

MISERIA; à l' hora de l'esperança.—Es d'esperar que donat lo resultat del empréstit nacional, los que guanyém lo pà de cada dia ab la suhor del nostre rostre, ja no patrem més. La xifra de 3.500, milions de pessetas, demostra qu'à Espanya hi ha diners per tothom. D' aqui endavant no s'pagarà'l lloguer de casa y 'ls comedibles serán de regalo. ¡Visca en Silvela!

Un obrer que travalla quan te feyna.

INFANTA; à l' hora de partir peras.—Los diners no son la felicitat, com creuhen molts pobres. Y si ho son, à nosaltres nos sembla lo contrari. Lo benestar també causa indigestions. Ab l' Antón, hem determinat tirar cada qual pe'l seu cantó. Potsé així ns distreurem de la desgracia de tenir quartos.

Eularia.

BESTIES; à l' hora dels tontos.—Qué pagarian los sabids de poguernos igualar nosaltres los toreros? Ecls morren sovint en la miseria, sense que ningú s'en enteri, y en cambi nosaltres aném ben peixats, rebent à cada pas los aplausos, lo respecte y l' admiració de tothom. Perque vaig sortir malparat de las banyas d'un toro, tots los periódichs espanyols han fet enternir à sos llegidors y han omplert ab lo meu nom las sevas columnas ¡Som los homes del sige!

Mala-gueño.

PARADÍS; à l' hora del sentiment.—Amich Estany, hi sentit molt que ls industrials no hagin fet la manifestació d'adhesió al Directori, per medi del envio de tarjetas, puig vos que en lo rengló de tarjetas sou un trunfo, hauriau fet una petita fortuna.

¡Ah! Alló de las vidrieras... son malas-volensas.

Ego sum.

CONTRIBUCIÓ, à l' hora de pagarla.—Tinch un representant que no me l' mereixo. Jo li havia encarregat que no pagués y ell ha pagat. Me sab greu.. pero no puch plorar. Doneu recados à la Formalitat y campi qui pugui.

Costa.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 4 d'aquet mes)

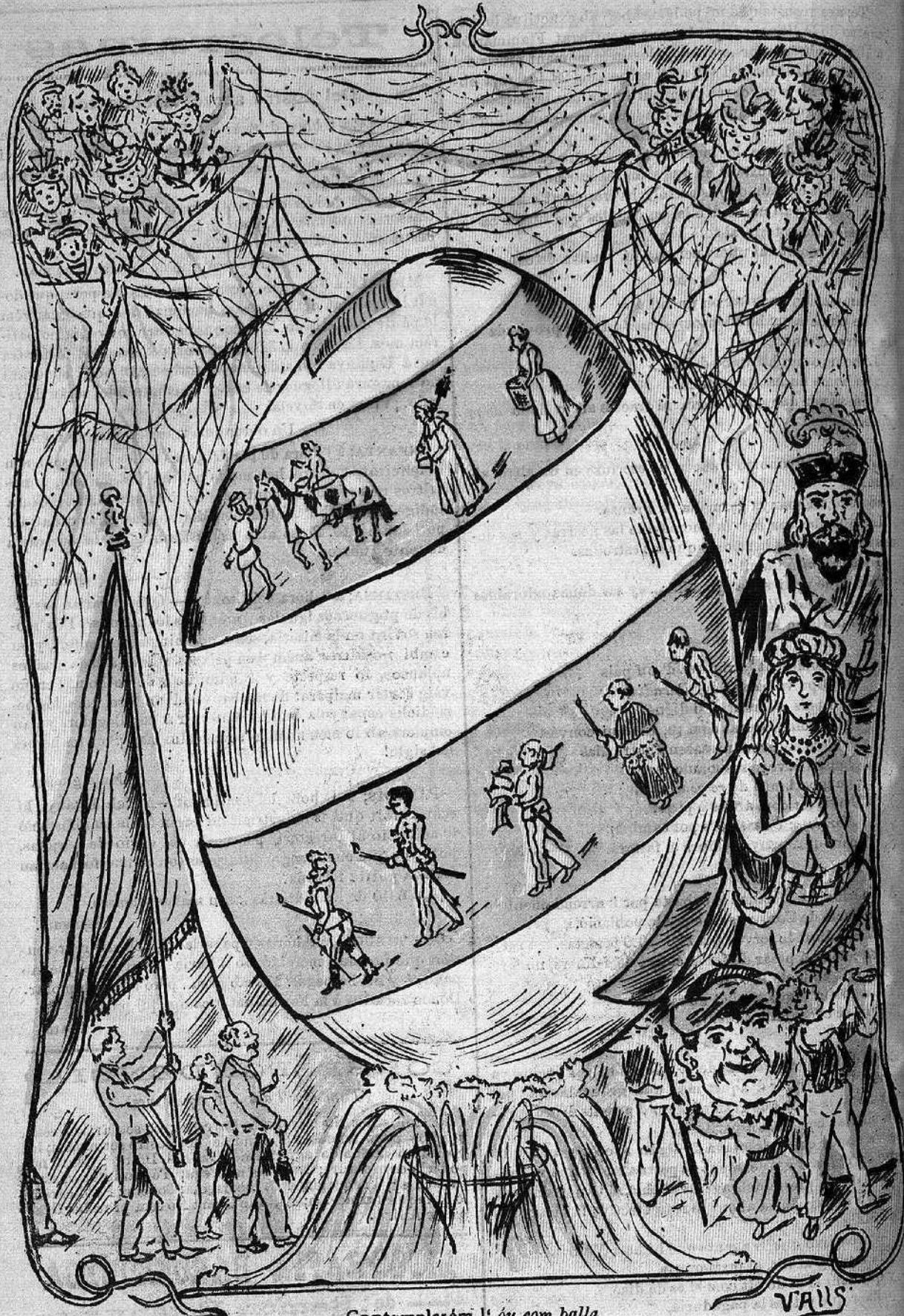
R. Homedes: No serveix; A. Carrasca: Lo seu article està molt bé, pero no casa ab la índole del nostre setmanari; la poesia no acaba de agradarme; Gabriel Brétxa: Sento no poderlo complaire; Noy de la Pega: Té caràcter massa particular; Trencaplat: Es incorrecta; Cobersi: Publicaré lo quinqué numerich; Anís de Cumí: No està prou bé; Gratacós: Anira.

LITOGRAFÍA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, SANT RAMON. 6 — BARCELONA

LA TOMASA
CORPUS

Contemplaréim l' óu com balla,
veuréim passejà 'ls gegants,
los vestits d' última moda
y quedaréim com avants.

VALLS